

Pali'uni Sapuz

Qabasang a, laning'avan dau ka nastu ti, madas dau ka madadaingaz i kitda' musbai munahaan Saviq ta, tunqabin i ning'av daingaz. Amuqis isluvusun dau ka kitda' ihaan daan misqang, musquin dau ka inadas tu kitdaa. Kahaanin aingka taunqu Saviq a, uka dau ka sapuz. Aupa luvus intaa ka kitdaa ka, niin maqtu ispalusapuz. Aupa laning'avan, luvus dau ka dangi'anan intaa ka, kikilim amin a bunun sapuz na isnuduan. Lusqa tu nii aingka kaidu'anan i sapuz. Saduu dau aingka tu haiza itasipal ta sapuz, mapatupa aingka tu na muntasipal siza ki sapuz ta. Lusqa tu nasimaq a maqtu puntasipalun ta. Aupa labanasqatan aingka ning'av daingaz. A tupa dau ka kulpa tu na'ap'ap aak muntasipal siza. Tunsuq a kulpa a, luvus a kitda', musqu a sapuz. Sin dau qaipis a iskalunan a, angkusun istaa ka kitda'a kusbai makahapav i ning'av daza. Tudiipin a sapuz minhaiza, isnuduanin i maimadadaingaz mita.

Mastaan dau ka sapuz un tu sasauqbungun mita saduu. Maaq i munquma a tangusang malunsapuz, maaq i pistitibuin a quma a sintupa tu haiza bunun i'ita munququma. Maqtu a sapuz un ispit'ia qaising, ishanat i

pan'aian, istunu ki hutan, ispaklang i titi. Maaq i makazhav a diqanin, maqtu amin isnuduan mita bunun, na niin ata mitkazhav mihalang.

Mailantangusang kaququma, kangausunang a naminqumaa maquun, a pistabaunin paiquuna, tudipin a taimiqumaa minang i maduq auqsa. Imita Bunun tu islulus'an haiza tutupa sapuz. Aupa maaq dau ka sapuz un a maqtu mapa'ia ki halang, mahavun i qanitu dikla.

Qabasang a, haiaza dau tupaun tu lus'an haungkav sapuz, maaq mihalang tu bununa haungkav sapuz, a mapising dau ka dulusa haungkav sapuz, paqpun mindaduu dau ka minihalang tu bununa. Qaqanup tu bunun asa dau tu malunsapuz ihaan qanupan ta. Aupa na tispising a titi un saduu ki tibabangbang tu sapuz, mapising aingka amin mushu mitaan.

Lusqa tu asa ata tu mananulu ikma'ia sapuz tun. Aupa maaq a sapuz un a maqtu mapistaba ki sikakaupa tu qaimamangsut. Maaq a uvavaz'az a mazima qaitmal i sapuz, paqpun mahaipi mapinsuna ki lumaq. Haiza dau ka bunun a nitu niapniap a, lusqa unisin mistaba mataz. Paqpun asa ata tu mananulu malka'uni ki sapuz tun.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【丹群布農語】 高中學生組 編號 1 號

論火

火種之說從洪水時期說起。當時先祖逃離洪水時，不慎將火種弄濕了。因此先祖們沒火了。當祖先發現對岸有伙食，就派遣蛤蟆和紅嘴鳥取火種，先祖才有火可用。布農族的祭典需要火。火可以驅除疾病與惡兆，驅趕惡魔，正如過火的儀式，惡魔怕過火而無法跟隨人。火可以使野獸畏懼，獵人在獵場要升火，那些野獸因為怕火而不會攻擊獵人。

我們要謹慎用火，火可以燒盡所有東西生物。小孩喜歡玩火，不小心會引起火災，把家裡燒成灰燼。也有人被燒死。因此，我們必須謹慎用火。

火可以提供我們光與熱。在暗處，可以拿火來照亮我們要走的路。

從前，天空都黑漆漆沒有光。有一個人丟石頭擊中山羌，山羌長嚎嚇到了天神，因此天神史地起了曙光，從那時起就有光的存在。

現在的火多樣化，各有所不同。不需要用木柴燒，使用燃油或瓦斯燒。也有以光源和熱能的產生，叫做光源。

火的能量，提供光源熱能與煮熟，可以制動機械的運轉。

因此節約火能，才能永遠擁有火能的力量。